

SUOMEN ROMANIFOORUMI

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA **2018**

TOIMINTA-AJATUS

Suomen Romanifoorumi on perustettu vuonna 2007 palvelemaan ja toimimaan laaja-alaisesti Suomen romaniväestön hyväksi. Suomen Romanifoorumi toimii romanijärjestöjen kattojärjestönä.

ARVOT

- YHDENVERTAISUUS
JA OSALLISUUS
- RASISMIN JA SYRJINNÄN
VASTAISUUS
- ROMANIKULTTUURIN
ARVOSTUS

1. Yleistä

Suomen Romanifoorumi on perustettu vuonna 2007 palvelemaan ja toimimaan laaja-alaisesti Suomen romaniväestön hyväksi. Suomen Romanifoorumi toimii romanijärjestöjen kattojärjestönä. Sen tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää edunvalvojatähona romanien ja muiden yhteiskunnan toimijatahojen välistä kansallista yhteistyötä, romanien omaa kansalaistoimintaa sekä osallistua eurooppalaista romaniväestöä koskevaan kansainvälisen tason yhteistyöhön.

Liiton säännöissä mainittujen tavoitteiden mukaisesti Suomen Romanifoorumi edistää ja valvoo Suomen lain mukaisten perusoikeuksien ja yhdenvertaisuuden toteutumista sekä muissa kansainvälisissä oikeudellisissa asiakirjoissa määriteltyjä romanien ihmisoikeudellisia, sosiaalisia, taloudellisia ja vähemmistöpoliittisia oikeuksia. Liitto edistää romanikulttuurin ja -kielen asemaa, romaniväestön integroitumista yhteiskuntaan sekä romanien osallistumista julkiseen elämään ja päätöksentekoprosessiin. Liitto vastustaa rasismia ja syrjintää.

2. Arvopohjamme Kohtaa, Haastaa ja Vaikuttaa.

Vuonna 2018 sloganiksemme nousi Romanifoorumi KOHTAA, HAASTAA JA VAIKUTTAA.

Suomen Romanifoorumin keskeiset arvot nousevat yhdistyksen säännöistä:

Kuvia Kokemusasiantuntija –koulutuksen valmistuneista sekä Koulutus- ja työllisyysmessujen tunnelmasta.

3. Varsinainen toiminta, toimintakertomus ajalta 1.1.- 31.12.2018

Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto toimii jäsentensä keskusjärjestönä ja yhteistyötahona. Pääasiallinen toiminta on vuonna 2018 kohdistunut romanijärjestöjen toiminnan tukemiseen ja vahvistamiseen sekä ESR-hankkeiden, Tsetanes naal ja Nevo tiija, toteuttamiseen. Suomen Romanifoorumi tekee yhteistyötä yhteiskunnallisten ja kirkollisten sekä kolmannen sektorin toimijoiden ja oppilaitosten kanssa. Yhteistyö toteutetaan ensisijaisesti edellä mainittujen alojen tiedottamisena, koulutuksena ja ohjaamisena. Liitto kehittää romanijärjestöjen yleisiä toimintaedellytyksiä järjestämällä edellä mainittujen alojen tilaisuuksia ja koulutusta sekä edunvalvontatahona laatimalla kannanottoja, aloitteita ja esityksiä.

Liitto seuraa ja osallistuu kansainväliseen keskusteluun romanien asemasta. Liitto antaa lausuntoja Suomen romanijärjestöjen näkemyksistä romaneja koskevissa asioissa ja päätöksenteossa.

Varsinainen Romanifoorumin toiminta on keskittynyt myös vuonna 2018 edelleen kotimaassa tehtävään järjestö- ja vaikuttamistyöhön romaniväestöä osallistaen ja aktivoiden.

4. Toimenpiteet ja käytännön toteutus

Romanifoorumin toiminnan päärahoitus on STEA:n kohdennettu toiminta-avustus. Toiminta-avustusta vuodelle 2018 myönnettiin 133.000 euroa, joka mahdollisti kahden henkilön palkkauksen, toimitilojen vuokraamisen, koulustoittoiminnan järjestämisen ja toimintatöniavustusten jakamisen jäsenjärjestöille.

Lisäksi vuoden 2018 aikana työllistämiseen STEA:n Paikka auki –ohjelmasta Romanifoorumille myönnettiin 38.000 euroa. Paikka auki –rahoitus on myönnetty oppisopimuskoulutukseen vuosille 2018-2020. Edelleen vuonna 2018 jatkettiin Tsetanes naal- ja Nevo tiija –ESR-hankkeiden käytännön toimintaa. Hanketta hallinnoi Helsingin Diakoniamattikorkeakoulu. Toteuttajatahoja kummassakin hankkeessa koordinaattorin lisäksi on useita, joista Romanifoorumi on yksi. Hanke päättyi 31.12.2018.

Vuosi 2018 oli Suomen Romanifoorumille todella kiireinen ja työntäyteinen! Tässä hieman koostetta vuoden 2018 käytännön työmuodoista:

Nevo Tiija ja Tsetanes naal ESR -hankkeet

Meillä oli Nevo tiija sekä Tsetanes naal -hankkeiden päätösvuosi, joka toi mukanaan todella paljon niin mahdollisuuksia kuin myös haasteitakin.

Teemapäiviä järjestettiin seitsemällä eri paikkakunnalla. Tapahtuma rakennettiin paikkakunnan romanitoimijoiden kanssa yhteistyössä. Nämä tapahtumat olivat menestys monella eri tapaa mitattuna. Näissä tapahtumissa voi sanoa toteutuneen todella hyvin meidän sloganimme; Romanifoorumi kohtaa, haastaa ja vaikuttaa. Keskustelimme elämän arvoista, vanhemmuudesta ja elämän asenteesta hyvin laajasti. Teemapäivistä saamamme palaute on ollut todella rohkaisevaa ja rakentavaa. Teemapäivät on vaikuttanut monella paikkakunnalla positiivisesti yhteiskunnalliseen osallisuuteen sekä myös paikkakunnan yhteisöllisyyteen.

Järjestimme myös Kokemusasiantuntija -koulutuksen romaneille yhdessä Järvenpään seurakuntaopiston kanssa. Sisältö perustui kulttuurisensitiiviseen tapaan kertoa ja rakentaa oma tarina. Koulutus sisälsi 20 lähiopetuspäivää (á 7h) joiden aikana käsiteltiin mm seuraavia teemoja:

- Koulutetun kokemusasiantuntijan työvälineitä
- Arvot ja asenteet -tietoisuuskäsittely
- Kulttuurisensitiivinen identiteettityöskentely
- Elämänkaarityöskentely toiminnallisina menetelmin ja kirjoittaen
- Oman tarinan työstäminen ja esittäminen

Ohjelmassa oli myös MOD -koulutus sekä MOD -jatkokoulutus. Järjestimme yhdessä Järvenpään seurakuntaopiston kanssa syksyllä 2018 loppuseminaarin, joka perustui opiston kanssa tekemäämme yhteiseen työhön hankkeen aikana.

Nevo tiija ja Tsetanes naal -hankkeet huipentuivat 5.11.2018 järjestettyyn hankkeiden loppuseminaariin SAVOY -teatterissa. Paikalla oli n. 60 eri yhdistyksen ja muun yhteistyökumppanin edustajia. Yhteensä paikalla oli osallistujia 700 henkilöä.

Järjestötoiminta

Saimme myös viime vuonna uusia jäsenjärjestöjä, joista olemme todella hyvin mielin ja odotamme innolla tulevaa yhteistyötä. Uudet jäsenet ovat:

- Sky Missio ry
- Länsi-Uudenmaan Romanit ry
- Jyväskylän Romaninaiset ry
- Rom-Pirkanmaa ry

Yhdistysten ABC koulutustilaisuuksia, niin paikan päällä kuin verkossakin, järjestimme yhteensä 11 kertaa. Saimme myös mahdollisuuden tarjota jäsenjärjestöille oman verkkosivuston ja sen luomiseen kattavan perehdytyksen. Pidimme nettisivukoulutuksia yhteensä 14 kertaa.

Jäsenjärjestöjemme kanssa tehtävään tukitoimintaan kuului vahvasti olla järjestöjen kasvamisen edistäjänä ja tehtävien ja toimenkuvan sekä roolittamisen apuna. Tarjosimme jäsenjärjestöillemme myös erilaisia koulutuksia ja konsultointia liittyen avustusten ja hankkeiden hakemiseen sekä niiden hallinnoimiseen.

Liittokokouksen ja sen yhteydessä pidetyt järjestöpäivät olivat Kiponniemessä 23.-24.3. Osallistujia oli 35 henkilöä. Hallituksen puheenjohtajaksi äänestettiin Ossi Blomerus ja uusiksi hallituksen jäseniksi valittiin Voitto Friman, Glenn Blomerus sekä varajäseniksi Hellevi Hedman ja Harriet Friman.

Mielenterveys, päihde ja vankityö

Romanifoorumilla alkoi uusi työmuoto liittyen mielenterveys-, päihde- ja rikostyöhön, joka muotoutui, kun Miska Nyman aloitti oppisopimuksella Romanifoorumissa mielenterveys ja päihdetyön ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen. Työmuotona aloitettiin viikoittainen avoin ryhmä rikostaustaisille, jossa kävi myös vankeja Suomenlinnan

avovankilasta. Ryhmässä käsitelimme vapaasti kuulumisia sekä otimme tavoitteeksemme joka viikko käsitellä jotain uutta aihetta liittyen elämään ylipäättänsä sekä omiin arvoihimme ja asenteisiimme.

Uutena työmuotona kehitimme myös lähiterapiaan perustuvan yksilötyöskentelyn mielenterveys-, päihde- ja rikostaustaisten kanssa. Tämä on ehkä vaativin ja haastavin uusi tapa, jolla toimimme. Olemme kokeneet sen olevan todella tärkeää motivaation sekä ratkaisukeskeisen tavan löytämisessä kuntoutujan elämän muutokseen.

Mukaan työhön tuli myös vankilavierailut. Meiltä käytiin ja käydään edelleen Riihimäen vankilassa sekä Helsingin vankilassa pitämässä teemapäivää säännöllisin väliajoin. Tämä toiminta toi mukanaan uusia ja yllättäviäkin yhteistyökumppaneita, joista olemme erittäin ylpeitä kuten Rikosseuraamuslaitos, Sininauhasäätiön hallinnoima Pyöröovista ulos -hanke, Kukunori ry, Riihimäen vankila, Helsingin vankila, Suomenlinnan avovankila ja monia muita. Yhteistyökumppaneista laajemmin omassa osiossaan.

Olimme mukana myös Laurea AMK:n isännöimässä vankimessu -tapahtumassa sen suunnitteluvaiheesta saakka. Meillä oli messuilla oma piste, josta tarjosimme kahvia ja pullaa. Osallistuimme myös paneelikeskusteluun, jossa käsiteltiin desistanssia ja siihen liittyviä kuntoutusmuotoja. Vankimessujen arvioitu osallistujamäärä oli n. 1500 henkilöä. Viime vuosi oli kaiken kaikkiaan jälleen verkostoitumisen vuosi. Saimme paljon uusia tuttavuuksia ja yhteistyökumppaneita.

Kipinä-kerho

Itäkeskuksen Kipinä-kerhon toiminnasta opimme kuinka paljon potentiaalia ja voimavaroja me jätämme huomioimatta yhteiskunnan näkökulmasta, jos suljemme silmämme näiltä ihmisiltä, joita helposti luonnehdimme vaikeasti syrjäytyneiksi tai moniongelmaiseksi. Ihmiset, joita kohtasimme, yllättivät kerta toisensa jälkeen optimistisuudellaan, vahvuudellaan sekä yhteisöllisyydellään. Saimme todistaa aitoja kohtaamisia ja voimaantumista puolin sekä toisin. Saimme nähdä osallisuuden lisääntymistä yhteisen tekemisen kautta samalla kun todistimme usean nuoren innostuvan kouluttautumisesta ja pääsevän elämässä eteenpäin. Tätä kaikkea teimme yhdessä Helsingin kaupungin nuorisotoimen työntekijän Marko Stenroosin sekä opetusviraston työntekijän Miikka Piironen kanssa. Kävijöiden määrä yllätti meidät kaikki. Viime kauden aikana kävijöitä oli yhteensä yli 150 henkeä, johon on laskettu yksi kävijä vain kerran, vaikka hän olisi ollut mukana joka viikko vuoden ajan.

Pidimme myös leirin Itä-Helsingin Kipinä kerhon asiakkaille 16-18. helmikuuta yhdessä Helsingin kaupungin nuorisotoimen kanssa. Leirillä osallistuminen oli aktiivista ja käsitelimme yhdessä tärkeitä arvoihin ja elämiseen liittyviä teemoja. Yksi luennon pitäjistä oli nykyään Kukunori ry:n työntekijänä toimiva Veli-Matti Lehikoinen. Romanifoorumin työntekijöistä mukana olivat Kyösti Florin, Miska Nyman, Dimitri Theslund sekä toiminnanjohtaja Armas Lindberg.

Dallapénpuistossa järjestetyt Vankimessut 2018; johon osallistuimme nyt toista kertaa.

Asiakastyöskentelyä

Yhdistyksemme perustyöskentelyä ovat asiakastapaamiset ja keskustelut puhelimitse tai toimistolla. Puhelimen kautta tapahtuvan, joko järjestötyöhön tai mielenterveys-, päihde- ja vanki/rikostyöhön liittyvien puheluiden määrä oli 5044 puhelua vuodessa. Lisäksi toimistolla ja sen ulkopuolella keskusteltiin asiakkaiden kanssa arvion mukaan satoja kertoja.

Vapaaehtoistyöntekijät

Aktiivisia vapaaehtoisia meillä oli vuoden 2018 aikana Helsingissä 10-20 henkilöä. Valtakunnallisesti vapaaehtoisia oli useita kymmeniä (60-80) erilaisilla työpanoksilla osallistuen. Olemme todella otettuja, että he halusivat antaa oman panoksensa meidän toimintaamme. Olemme kiitollisia ja ylpeitä näistä ihmisistä. Kiitos teille!

Edunvalvonta

Romanifoorumi osallistuu romaniväestön äänenä vähemmistöjä koskevaan julkiseen keskusteluun ja vaikuttamiseen. Sen lisäksi seurataan romaniasioita ja osallistutaan romanipolitiikkaa, ihmisoikeuskysymyksiä ja yhdenvertaisuutta käsitteleviin verkostoihin, työryhmiin ja neuvottelukuntien työhön kotimaan tasolla. Tehdään tunnetuksi romaniväestölle Suomen romanipoliittista ohjelmaa (ROMPO) sekä osallistutaan sen seurantaryhmän toimintaan. Vuonna 2018 osallistuttiin seuraavien ihmisoikeuksia sekä yhdenvertaisuutta edistävien neuvottelukuntien / ohjausryhmien toimintaan:

- **Romaniasian neuvottelukunta sekä työjaosto (RONK).** Neuvottelukunnan tehtäviin kuuluu mm.
 - seurata romaniväestön yhteiskunnallisten osallistumismahdollisuuksien ja elinolosuhteiden kehitystä
 - tehdä aloitteita ja esityksiä romaniväestön taloudellisten, koulutuksellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten elinolosuhteiden parantamiseksi sekä romaniväestön työllistymisen edistämiseksi
 - edistää romaniväestöön kohdistuvan syrjinnän poistamista
 - edistää romanikielen ja kulttuurin vahvistumista
 - osallistua pohjoismaiseen, eurooppalaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön romanien oikeuksien edistämiseksi ja olosuhteiden parantamiseksi.
- **Helsingin Diakonissalaitos / Hirundo, Dilan hankkeen ohjausryhmä.** Päiväkeskus Hirundo on tarkoitettu EU-kansalaisille, jotka hakevat itselleen toimeentuloa liikkumalla maasta toiseen. Liikkuva väestö muodostuu suurelta osin romaneista, jotka kotimaissaan kohtaavat syrjintää, eriarvoisuutta ja äärimmäistä köyhyyttä.
- **Diakonia-ammattikorkeakoulu (DIAK, Oulu), Opin portilla –hankkeen ohjausryhmä** Hankkeen keskeiset tavoitteet:
 - Kehittää sujuvampia siirtymiä perusasteen opinnoista toisen asteen opintoihin sekä toisen asteen opinnoista ammattikorkeakouluopintoihin.
 - Kehittää ohjaus- ja opetushenkilöstön osaamista eri kulttuureista tulevien ohjauksessa
- **Helsingin Diakonia-ammattikorkeakoulu, Tsetanes naal –ja Nevo tiija –hankkeiden ohjausryhmä** Romanifoorumi toimi hankkeissa myös osatoteuttajana, joten vaikutusmahdollisuudet hankesuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin ja tavoitteisiin olivat laajat.
- **Opetushallitus, Romaniväestön koulutustiimin ohjausryhmä**
- **R3 Maahanmuuttajanuorten tuki ry:n romaniprojektin ohjausryhmä**
- **Rikoksista irti -verkosto**
- **VIA DIA Kitee ry:n ja Kiteen evankelisen kansalaisopiston Yhteisöotalo hankkeen ohjausryhmä**
- **Ympäristöministeriön alainen asumistiimi, jonka toiminta pohjautuu ROMPO 2:n tavoitteisiin.**

Järjestötoiminta ja sen kehittäminen

Suomen Romanifoorumilla on tällä hetkellä (31.12.2018) toimivia jäsenjärjestöjä eri puolilta Suomea yhteensä 27. Jäsenyhdistyksiä koko historian aikana on ollut jo yli 30, mutta valitettavasti monilla ei ole toimintaa tai ne ovat jopa purkautuneet. Jos yhdistyksellä ei ole vuosien toimintaa, on perusteltua purkaa se virallisesti ja toimittaa ilmoitus Patentti- ja rekisterihallitukselle. Myös tällaisissa prosesseissa on Romanifoorumi ollut tukena.

Ajantasainen jäsenjärjestöjen luettelo löytyy Romanifoorumin nettisivuilta osoitteessa: <https://www.romanifoorumi.fi/jasenet/jasenjarjestot/>

Yhteydenpitoa jäsenjärjestöihin jatkettiin sähköpostilla ja puhelimitse. Keskusteluja uusien järjestöjen perustamisesta on käyty muutamilla paikkakunnilla. Kaikille paikkakunnille ei ole tarkoituksenmukaista perustaa omaa yhdistystä ja onkin keskusteltu tukimahdollisuuksista ja osallisuuden vahvistamisesta myös sellaisilla alueilla ja paikkakunnilla, joilla oma järjestötoiminta on liian ”massiivinen” vaihtoehto tai se ei muuten ole tarkoituksenmukaista. Tähän pyritään löytämään ratkaisuehdotuksia tulevina vuosina.

Romanifoorumilla on mahdollisuus myöntää taloudellista tukea järjestöille ns. toimintatoniavustuksina. Avustusta voivat hakea Romanifoorumin jäsenjärjestöt ja avustuksen käytöstä tehdään selvitys jälkikäteen. Avustusta haettiin ja myönnettiin seuraavasti vuonna 2018 (yhteensä 13 190,- euroa)

AVUSTUKSET 2018						
Yhdistyksen nimi	Rek. n:o	Pvm.	Pöytäkirja	Käyttötarkoitus	Haettu	Myön.
Kiteen seudun romanilyhdistys ry	213.048	SP 18.2	1/2018	Musiikkikerho ja kansainv. romanipäivän juhla- ja järjestelyt	1 200	750
Lakeuden romanit ry	215.454	SP 18.2	1/2018	Kansainvälinen romanipäivän tapahtuma sekä yhdistyksen perustoimintaan	1 200	750
Romanien tie koulutukseen ry	194.517	SP 18.2	1/2018	Neljä erilaista tapahtumaa alueen romaniväestölle ja jäsenille	1 350	750
Kaakonkulman romanit ry	219.136	SP 18.2	1/2018	Aloittavan yhdistyksen perushankintoihin ja toimintaan	1200	750
Ylä-Savon romanit ry	213.918	SP 18.2	1/2018	Kerhotoimintaan ja yhdistyksen perustoimintaan	1200	750
Gipsy Legion ry	217.110	9.3.2018	2/2018	Liiga- ja tuomarimaksuja ym	1300	650
Rom-Mikkeli ry	214.911	9.3.2018	2/2018	Erilaiset tapahtumat ja yhdistyksen perustoiminta	1200	600
Salon seudun romanit ry	207.272	26.4.2018	3/2018	Kerhotoiminta romanilapsille ja -nuorille sekä toimiston vuokratilustuksiin	1200	1 000
Hollolan romanit ry	216.362	26.4.2018	3/2018	Ompelukurssi ja naistenpäivät	1500	500
Rom-Pirkanmaa ry	221.330	26.4.2018	3/2018	Aloittavan yhdistyksen toimintaan, erilaisiin perushankintoihin	1000	1 000
Sky Missio ry	221.286	26.4.2018	3/2018	Avustustoiminta ulkomailta ja koulutustoiminta kotimaassa,	1200	1 000
Lahden romanit ry	206.289	15.6.2018	4/2018	Erialaisten tapahtumien ja kerhojen toimintamenoihin	1200	---
Kaakonkulman romanit ry	219.136	15.6.2018	4/2018	Cafe rom - avajaiset ym.	700	540
Suur-Kouvolan romanit ry	218.038	15.6.2018	4/2018	Toimiston vuokratilustukset, lasten ja nuorten tapahtuma; keilailua ja ruokailu	1200	600
Kanta-Hämeen romanilyhdistys ry	214.670	15.6.2018	4/2018	Musiikkitapahtuma ja perheleiri	1200	600
Jyväskylän romaninaiset ry	193.896	15.6.2018	4/2018	Kerhotoiminta, hemmottelupäiviä, tutustumisretkiä, tarjoulukustannuksiin, myyjäisiin	1200	600
Länsi-Suomen Romanit ry		15.6.2018	4/2018	Monitoimilaite, toimintapäivä, toim.tarvikkeet ja lastenleiri	1200	600
Ylä-Savon romanit ry	213.918	21.9.2018	5/2018	Kerhotoimintaan syksyille 2018	600	600
Suur-Kouvolan romanit ry		23.11.2018	6/2018	Joulujuha	600	300
Hollolan romanit ry		23.11.2018	6/2018	Joulujuha	500	250
Salon seudun romanit ry		13.12.	7/2018 SP	Toimiston vuokratilustukset, lasten ja nuorten kerho, koulutuspäivä	1200	600

Romanifoorumin nettisivut pyritään pitämään ajantasaisena ja kiinnostavana kävijöiden kannalta, uutisikkunaa päivitetään säännöllisesti. Samoin Facebook-sivustoa päivitetään aktiivisesti ja vuodenvaihteessa sillä oli tykkääjiä reilu 900. Tavoite on lisätä tykkääjien määrää säännöllisesti ja jakaa Facebookin kautta tietoa kiinnostavista aiheista, työ- ja koulutuspaikoista ja erilaisista mahdollisuuksista osallistua yhteiskunnallisesti.

Foorumin työntekijät ja hallituksen puheenjohtaja osallistuivat aktiivisesti vuoden aikana erilaisiin järjestötoimintaan liittyviin koulutuksiin ja seminaareihin. Valtakunnalliset Romaniasian neuvottelukunnan järjestämät neuvottelupäivät pidettiin vuonna 2018 Helsingissä. Romanifoorumin edustajina toimivat siellä yhteensä neljä työntekijää.

Lausunnot ja kuulemiset

Suomen Romanifoorumi antaa pyydettyinä lausuntoja sekä kannanottoja ihmisoikeus- sekä yhdenvertaisuuskysymyksissä. Lausuntojen tarkoituksena on osallisuuden ja yhdenvertaisuuden lisääminen sekä rasmin ennaltaehkäisy. Lausuntoja vuonna 2018 ei annettu, mutta erilaisissa romaniväestöä koskevissa keskusteluissa, ohjausryhmissä ja asioiden käsittelyissä oltiin mukana.

ERTF ja kansainvälinen yhteistyö

Suomen Romanifoorumi on aiemmin osallistunut kansainvälisen romanipolitiikan kehittämiseen osallistumalla romanikysymyksiä käsitteleviin yleiskokouksiin sekä Euroopan neuvoston (EN), Euroopan Unionin (EU) ja Euroopan Turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (ETYJ) romanikysymyksiä käsittelevään toimintaan kutsuttuina kansallisina edustajina. Yhteistyö Euroopan romanien ja kiertävien foorumin (ERTF) kanssa on edelleen ”uinvassa” tilanteessa järjestön sääntömuutosten vuoksi ja yhteistoiminnan tulevaisuutta ei vielä tiedetä. Romanifoorumi seuraa tilannetta omalta osaltaan, edelleen, varsinkin nyt kuin ERTF:n puheenjohtajana toimii Miranda Vuolasranta Suomesta.

Kansainvälistä näkökulmaa työhön tuo yhteistyö Hirundon päiväkeskuksen kanssa, Suomeen muuttaneiden Itä-Euroopan romaniasiakkaiden ohjaus- ja tukipalvelut sekä vuonna 2018 kansainvälisen hankkeen suunnitteluun osallistuminen.

Viestintä

Romanifoorumin nettisivut ovat olleet erittäin luotettavat ja helppokäyttöiset. Sivustoa pyritään päivittämään säännöllisesti ja erityisesti etusivulle lisätään ajankohtaisia uutisia jatkuvasti. Samoin viestintään sosiaalisen median kautta on panostettu, niin organisaation kuin työntekijöidenkin Facebook-sivuilla. Facebook onkin yksi nopeimmista ja tehokkaimmista viestintäkanavista. Vuoden 2017 lopulla Romanifoorumi hankki kaikille halukkaille jäsenjärjestöille nettisivut Yhdistysavain –palvelun kautta. Sivujen päivittäminen jäsenjärjestöjen toimesta on meneillään. Alkuvaiheessa palveluntarjoaja piti koulutuspäivän ja jatkossa ohjausta nettisivujen perustamiseen/päivittämiseen tarjotaan tarpeen mukaan Romanifoorumin työntekijöiden toimesta.

Vuoden 2018 aikana nettisivuja kehitettiin ja nyt nettisivut ovat suurimmalla osalla jäsenjärjestöillä toiminnassa. Tulevaisuudessa koulutamme pääkäyttäjiä jäsenjärjestöissä lisää.

Oppisopimus-koulutus ja työkokeilupaikat

Vuoden 2018 aikana toimistolla työskenteli kaksi henkilöä oppisopimus –työsuhteessa (Paikka auki –ohjelmassa). Heistä toinen valmistui kesällä 2018 Romanikulttuurin ohjaajaksi ja toinen aloitti syksyllä Mielenterveys- ja päihdetyön ammattitutkintoon tähtäävän koulutuksen. Opiskelupaikka hänellä on Espoon Omnia. Lisäksi oppisopimustyösuhteessa meillä oli henkilöt kahdella paikkakunnalla Kouvolassa (loppuvuodesta) ja Tampereella.

Vuoden aikana toimistolla oli useampi henkilö työkokeilussa. Toimintamuoto nähdään tärkeänä romaniväestön koulutus- ja työllisyysilanteen vahvistamiseksi, jotka olivat myös Tsetanes naal – ja Nevo tiija –hankkeiden tavoitteita. Lisäksi toiminnanjohtaja osallistui useaan Romanikulttuurin ohjaajaksi opiskelevan kolmikanta-arviointikeskusteluun osatutkintojen osalta.

Lisää Tsetanes naal – koulutuspoluilla ja Nevo tiija – uusi aika ESR-hankkeista

Helsingin Diakonia-ammattikorkeakoulun hallinnoimat hankkeet käynnistyivät vuonna 2016 ja ne jatkuivat vuoden 2018 loppuun saakka. Romanifoorumi oli hankkeissa mukana omalla osatoteutuksellaan ja budjetillaan. Ohessa tiivistelmä hankkeiden yleisistä tavoitteista:

Tsetanes naal – koulutuspoluilla –hankkeen yleistavoitteena on romanien yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääntyminen. Hankkeen tarkoituksena on, että kiinnittäen huomiota erityisesti koulutuksen siirtymä- ja nivelvaiheisiin romanien koulutustaso sen myötä työllistymismahdollisuudet paranevat. Hankkeen toisena keskeisenä tavoitealueena on lisätä oppilaitosten henkilökunnan, ohjaushenkilöstön, kuntien toimijoiden, viranomaisten ja päättäjien osaamista romanikulttuuriin ja romaneiden koulutukseen liittyvissä asioissa. Tätä kautta yhdenvertaisuus ja eri toimijoiden yhteistyö ja osaaminen romanien koulutukseen liittyvissä asioissa parantuvat. Hanketta rahoittaa Opetus- ja kulttuuriministeriö Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kautta Euroopan Sosiaalirahaston (ESR) varoin.

Hanke on valtakunnallinen. Sen päätoteuttaja ja hankkeen koordinoija on Diakonia-ammattikorkeakoulu ja osatoteuttaja ovat Suomen Romanifoorumi ry, Helsingin, Tampereen ja Salon kaupungit, Helsingin Diakoniaopisto, Seurakuntaopisto, Otavan opisto ja KRIS Etelä-Suomi ry.

Nevo tiija – uusi aika on Suomen romanien yhdenvertaisuuteen, osallisuuteen ja hyvinvointiin keskittyvä ESR-hanke, joka toteuttaa romanipoliittisen ohjelman seurantaraportin (2013) edellyttämiä toimenpiteitä. Hankkeen päätavoitteena on, että romanien työ- ja toimintakyky ja mahdollisuudet osallistua työelämään paranevat.

Valtakunnallista hanketta koordinoi Diakonia-ammattikorkeakoulu ja sitä toteutetaan yhteistyössä Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön, Helsingin ja Vantaan kaupunkien, Oulun Diakonissalaitoksen, Suomen Romanifoorumi ry:n ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa. Kuopion kaupunki on mukana hankkeessa osarahoittajana ja yhteistyötahona. Hanke tekee yhteistyötä romaniasiain neuvottelukuntien ja romanilyhdistysten sekä Tsetanes naal – koulutuspoluilla -hankkeen kanssa, missä tavoitteena on koulutuksen kautta integroituminen yhteiskuntaan ja työelämään.

Nevo tiija -hankkeen aikana työskennellään yksilöllisesti osatoteuttajien kautta sellaisten nuorten ja aikuisten romanien sekä perheiden kanssa, jotka tarvitsevat tukea työllisyyspolullaan. Samalla tarjotaan yrittäjille ja palveluntuottajille sekä viranomaisille ja päättäjille mahdollisuuksia kasvattaa osaamistaan romanikulttuuriin ja romaneiden työllistymiseen liittyvissä asioissa. Hanke toteutetaan Euroopan sosiaalirahaston (ESR) varoilla. Rahoittajana toimii Sosiaali- ja terveysministeriö (STM).

5. Sidosryhmät ja yhteistyötahot

Suomen Romanifoorumi toimii yhteistyössä kaikkien niiden tahojen kanssa, jotka myötävaikuttavat romaniväestön yhdenvertaisuuden ja osallisuuden parantamiseen sekä järjestötoiminnan kehittämiseen. Näitä tahoja ovat mm.

- jäsenjärjestöt ja ei-jäsen romanijärjestöt sekä romanitoimijat valtakunnallisesti
- romaniväestön parissa toteutettavat hankkeet ja projektit
- kolmannen sektorin toimijat ja järjestöt
- Romaniasiain neuvottelukunta (RONK), Ihmisoikeusliitto
- Sisä- ja Ulkoministeriö (SM ja UM), Yhdenvertaisuusvaltuutettu
- Kotimaisten kielten tutkimuskeskus (KOTUS)
- Fingo, Moniheli, Järjestöhautomo, Soste ry, Kukunori ry, joiden jäsen Romanifoorumi on
- Koulutus- ja oppilaitokset, mm. Kiponniemen toimintakeskus ja Järvenpään Seurakuntaopisto, Helsingin Diakoniaopisto, Savon Ammatti- ja aikuisopisto, Varia-ammattiopisto Vantaalla, Koulutuskuntayhtymä Omnia Espoo, Helsingin Diakonia-ammattikorkeakoulu, Oulun Diakonissalaitos
- Rikosseuraamuslaitos
- Sininauhasäätiö
- Kriminaalihuollon tukisäätiö
- Helsingin kaupungin nuorisotoimi
- TE -toimisto ja Ohjaamot pk-seudulla erityisesti
- Helsingin, Riihimäen ja Suomenlinnan vankilat

6. Yhdistyksen hallinto

Suomen Romanifoorumin toimintaa hallinnoi liittokokouksen valitsema hallitus, jonka jäsenistä valtaosa koostuu jäsenjärjestöjen edustajista. Hallitus kokoontui vuonna 2018 neljä kertaa sekä piti kaksi sähköpostikokousta. Tilintarkastajana toimi edelleen KHT Tom Sandell.

FRF:n hallituksen kokoonpano vuonna 2018:

Ossi Blomerus (pj.)	Savonlinnan seudun romanilähetys ry
Voitto Friman (varapj.)	Salo, ei taustajärjestöä
Glenn Blomerus	Espoo, ei taustajärjestöä
Jari Stenroth	Lakeuden Romanit ry
Mika Hagert	Suur-Kouvolaan Romaniyhdistys ry
Henry Theslund	Lahden Romanit ry
Mertsi Blomerus	Gipsy Legion ry
Inga Angersaari	Kuopio, ei taustajärjestöä
Hellevi Hedman (varajäsen)	Kanta-Hämeen Romaniyhdistys ry
Harriet Friman (varajäsen)	Rom-Mikkeli ry

7. Yhdistyksen talous

Yhdistyksen talous rakentuu STEA:n AK1 kohdennettuun toiminta-avustukseen, jota vuodelle 2018 myönnettiin 133.000 euroa. Lisäksi aiemmin käyttämättä jäänyttä avustusta oli käytettävissä n. 50 tuhatta euroa, koska yhdistyksen vakituiset työntekijät työskentelivät osa-aikaisesti myös ESR-hankkeissa. Avustusta jäi vuodelta 2018 käytettäväksi n. 61.000,- vuoden 2019 aikana.

Taloushallinnon palvelut ostettiin Tilibitti oy / Patariih Ay:lta edelleen. Taloutta seurattiin vuoden aikana säännöllisesti. Taloustilanne oli vuonna 2018 vakaa ja budjetoidun mukainen. Haasteena kuitenkin oli ESR –hankkeiden pitkä ja jälkikäteen tapahtuva maksatus. Tämä hankaloitti lisätyövoiman palkkaamista, koska yhdistyksellä täytyi olla kassarahavaroja useamman kuukauden tarpeeseen.

8. Arviointia

Vuosi 2018 oli uusien työntekijöiden, toimintamuotojen ja hankkeiden vuoksi haasteellinen ja muutoksia täynnä, mutta myös yhteistyöverkostoja vahvistava, ihmisiä kohtaava ja edistyksellinen. Yhteistyöverkoston laajentaminen eri toimijoihin ja päättäjiin, joka nähtiin tärkeäksi jo edellisenä vuonna, sai nyt vuonna 2018 uusia ja käytännöllisiä ulottuvuuksia erityisesti ESR-hankkeiden myötä. Romanifoorumin toimintaan on puhaltanut uusia tuulia ja tästä on hyvä jatkaa toiminnan kehittämistä.

Suomen Romanifoorumi ry kiittää jäsenjärjestöjään ja kumppaneitaan tuesta ja yhteistyöstä vuoden 2018 aikana.